

Kwaliteitskeuring bij levering van bomen

WVOG-zakboekje 1

Een bundeling van kwaliteitsvoorschriften

INHOUDSTAFEL

Woord vooraf	3
Inhoudstafel	5
Handleiding	6
Transport en opslag	7
Keuringsmodaliteiten	8
Attesten, maatvoering en labels	
Etiket	10
MPS-label	11
Plantenpaspoort	12

WORTEL, STAM EN KROON 14

Algemeen geldende regels

WORTELS

Wortels algemeen en grote wortels	16
Wortelkluit	22
Containerplanten	26

STAM 29**KRUIJ 34****VEREN 40****CONIFEREN 42**

Geraadpleegde werken	46
Colofon	47

WORTEL, STAM EN KROON

REGELS VOOR DE GEHELE PLANT

- 1 Er zijn geen mossen merkbaar.

Mossen veroorzaken in principe geen schade aan de boom. Ze wijzen soms wel op slechte groei en/of wondweefsel met aantasting.

- 2 Er zijn geen verwondingen en/of afgestorven plantendelen merkbaar.

Afgrenzing van wonden vindt niet plaats tijdens het plantseizoen zodat er op deze wonden infecties kunnen binnendringen.

3

Er zijn geen ziekten merkbaar.

Onder ziekten verstaat men aantastingen door virussen, schimmels en bacteriën.

4

De plant is vrij van plagen.

Plagen worden veroorzaakt door levende organismen, zoals insecten, mijten, zoogdieren, ... Enkele voorbeelden:

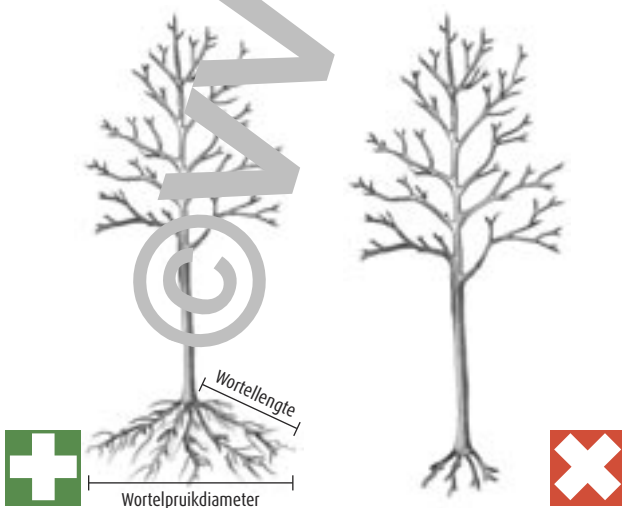
Opgelet! Niet alle organismen zijn schadelijk voor de boom.

WORTELS

WORTELS ALGEMEEN

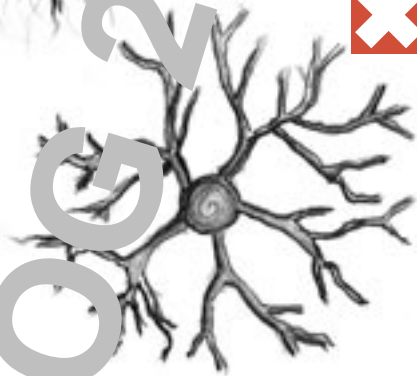
- 5 Hoogstammen worden met naakt wortel bestemd, tenzij anders gespecificeerd.
- 6 Bomen die met naakte wortel verplaat worden zijn zeer gevoelig voor uitdroging en moeten ook met zorg behandeld worden en zoveel mogelijk afgedekt blijven.
- 7 Het wortelgestel is in verhouding tot het bovengrondse gedeelte. Hoogstammen met een maximum stamomtrek tot en met 14 cm hebben minstens 25 cm lange wortels. Bij hoogstammen met een stamomtrek van meer dan 14 cm moet de minimale wortellengte het dubbel zijn van de minimumstamomtrek in de aanbestedingsdocumenten opgegeven stamomtrek.

Stamomtrek	Wortellengte	Wortelpruikdiameter
<14 cm.	minimum 25 cm	minimum 50 cm.
>14 cm.	stamomtrek x2	wortellengte x2

8

Het wortelgestel is overvloedig en regelmatig met haarwortels bezet.

9

De boom is ten laatste 2 jaar voor de levering
vanaf de laatste keer verplant.

10

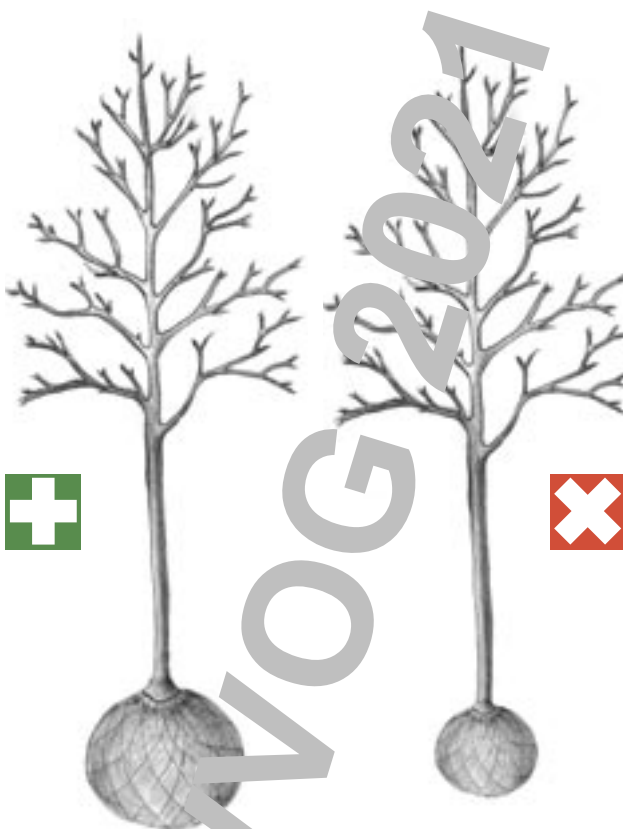
Om een fijn wortelgestel te vormen is het noodzakelijk dat een boom regelmatig verplant wordt: minimaal elke 3 jaar. Voor een solitaire boom volstaat 4 tot 5 jaar. Dit wordt aangegeven door 'XV' voorafgegaan door het aantal keer dat een boom verplant is.

Sommige bomen ontwikkelen relatief weinig haarwortels. Voorbeelden van bomen met een vlezige wortel zijn: *Robinia*, *Catalpa*, *Paulownia*, *Morus*, *Juglans*, *Sophora*, *Tetradium*, *Ailanthus*, *Pterocarya*, *Crataegus*, *Pyrus*, *Laburnum*, *Sorbus*, ...

WORTELKLUITEN

20 De kluit is in verhouding tot het bovengrondse gedeelte.

Wortels

PLANTMAAT IN RELATIE TOT DE DIAMETER VAN DE KLUIT *

plantmaat min. diameter kluit

plantmaat min. diameter kluit

6/8 25 cm

20/25 60 cm

8/10 30 cm

25/30 70 cm

10/12 30 cm

30/35 80 cm

12/14 40 cm

35/40 90 cm

14/16 45 cm

40/45 100 cm

16/18 50 cm

45/50 120 cm

18/20 55 cm

50/60 130 cm

21

PLANTMAAT IN RELATIE TOT AANTAL MAAL VERPLANT *

plantmaat	aantal maal verplant
6/8	2
8/10	2
10/12	2
12/14	2
14/16	3
16/18	3
18/20	3
20/25	3
25/30	4
30/35	4
35/40	4
40/45	5
45/50	5
50/60	6

Wortels

22

De kluit is compacter samenhangend.

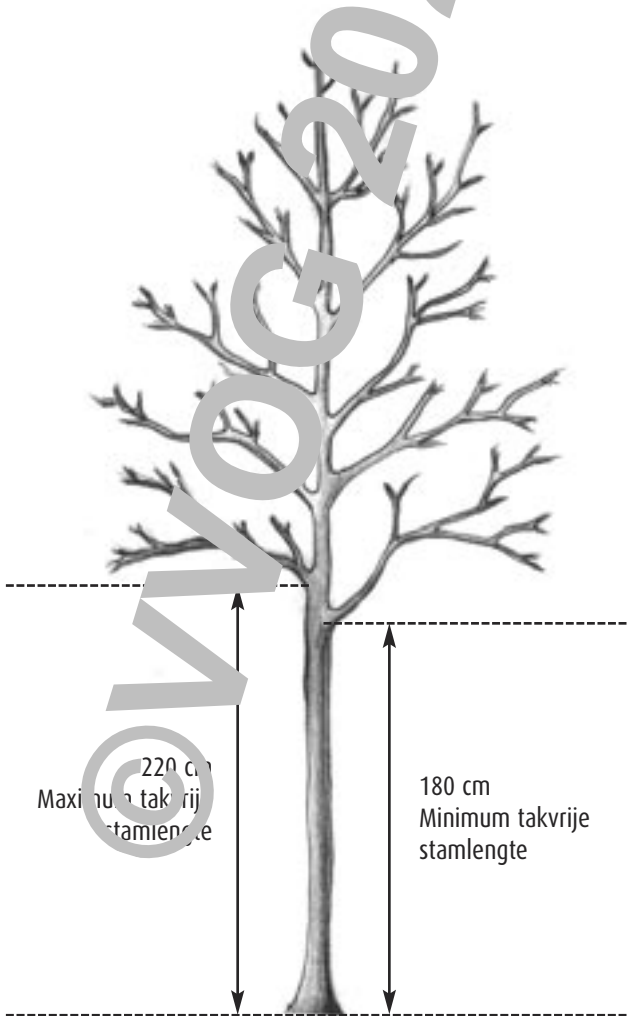

* Zie (3) in de lijst van geraadpleegde werken op p. 46

STAM

37

Hoogstammen hebben een takvrije stam, behalve voor specifieke soorten, gespecificeerd in de aanbestedingsdocumenten. De stamlengte wordt gemeten vanaf de wortelhals tot aan de eerste vertakking van de kroon (eerste gesteltak) en is minimum 180 cm en maximum 220 cm.

38

STAM/KROONVERHOUDING

De lengte tussen de wortelhals en de helft van de topscheut is ten hoogste 30 keer de stamomtrek (voor snelgroeiende soorten 35 keer). Hoe groter de maat, hoe kleiner de verhouding stamomtrek/lengte.

Stamomtrek	Maximale Lengte	
	Traaggroeiende	Snelgroeiende
8/10	300 cm	350 cm
10/12	360 cm	420 cm
12/14	420 cm	490 cm
14/16	480 cm	560 cm
16/18	540 cm	630 cm
18/20	600 cm	700 cm
20/25	750 cm	875 cm
25/30	900 cm	1.050 cm

39

De boom heeft niet meer dan 1 stam en slechts 1 overjarige topscheut in het veld van de stam.

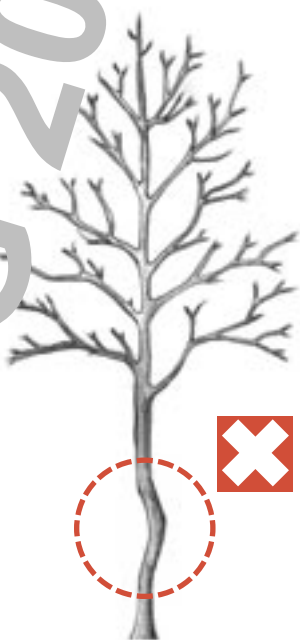
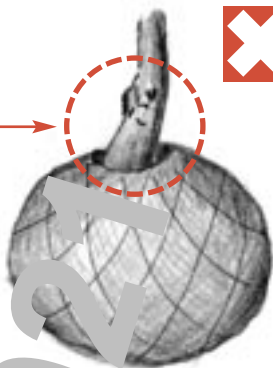
40

De verhouding takvrije stam en kroon is voor de omtrekmaten kleiner dan 20 cm maximaal 1:1 en voor omtrekmaten groter dan 20 cm maximaal 1:2.

41

De stam is volledig recht en regelmatig gevormd.

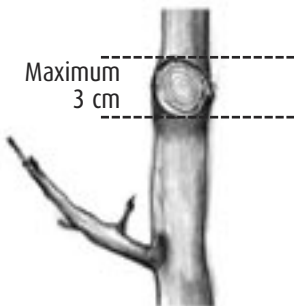
Scheve wortelhals

42

De snoeiwonden op de stam zijn maximaal 2 tot 3 cm.

Maximum
3 cm

KRUIJ

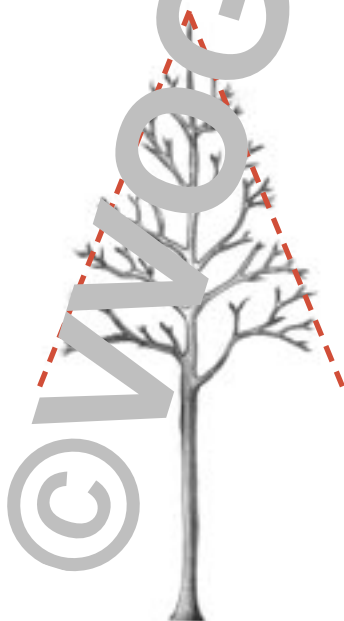
46

Hoogstammen worden ongesnoeid op de bouwplaats geleverd.

47

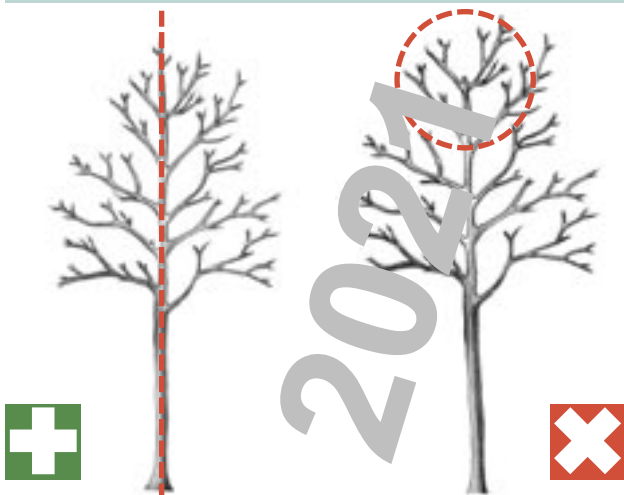
De kruin is evenwichtig en zij piramidaal opgebouwd.

Uitzonderingen hierop zijn vormbomen, leibomen, treurvormen, bolvormen en erectavormen.

48

De kruin bestaat uit meerdere gesteltakken en één harttak.

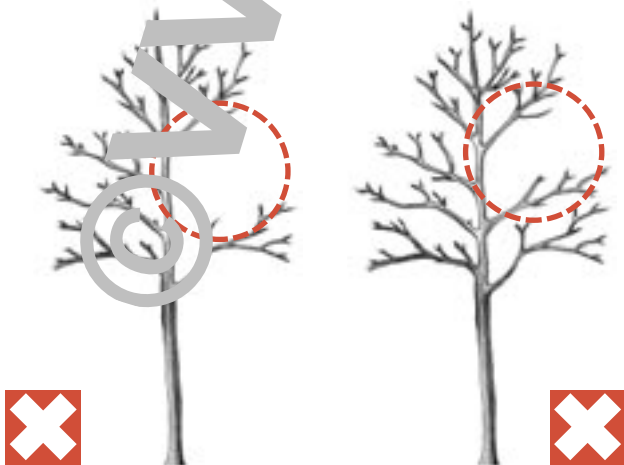

Uitzondering hierop zijn bomen met onderdoorgaande harttak zoals lei-, tuur- en boormormige bomen.

Boomsorten met een dergelijke structuur van de doorgaande harttak zijn ondermeer *Gleditsia*, *Nothofagus*, *Gymnocladia dioica*, *Quercus*, *Phellodendron*,.....

49

De gesteltakken staan op een regelmatige manier verdeeld op de harttak die de normale verlenging van de stam vormt.

VEREN

61 Lichte veren zijn éénmaal verplant, zwaardere veren minstens tweemaal.

62 Veren worden met naakt wortelgestel geleverd tenzij anders gespecificeerd in de aanbestedingsdocumenten.

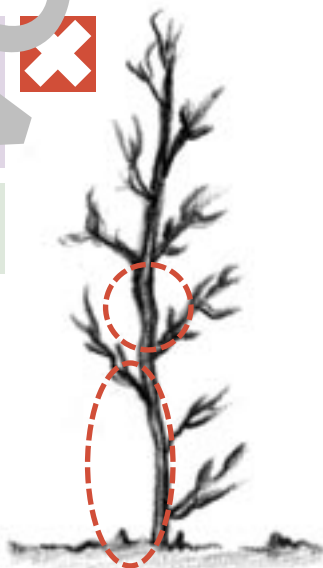
63 De wortels zijn minstens 25 cm lang.

64 Een veer heeft een rechte doorgaande stam van aan de wortelhals tot aan de eindtop.

'Er komen geen dubbele toppen.

65 De stam mag in geen geval vergaafd zijn.

66 Een gaffel heeft twee of meerdere gesteltakken waarvan geen enkele domineert. Ze zijn dus beide even lang en dik.

67 De stam is vanaf de basis tot aan de top bezet met zijtakken, de sterkste onderaan.

68 De zijtakken zijn op een regelmatige manier ingeplant zodat de tussenafstand ongeveer wat de richtingswijziging betreft

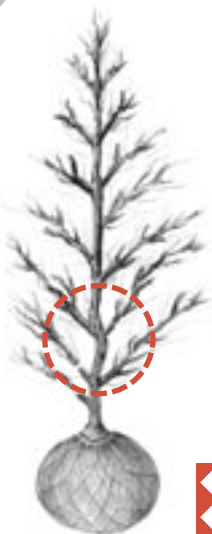
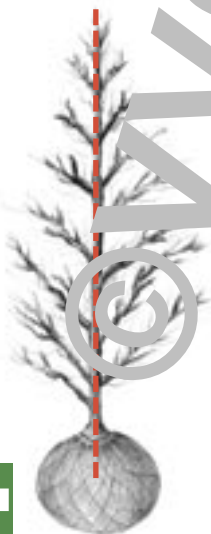
CONIFEREN

69 Coniferen moeten een goed bewortelde en vaste kluit hebben.

70 De kluit staat in verhouding tot de grootte van de plant.

71 Recht opgroeiende soorten hebben een doorgaande aslijn, met uitzondering van laagvormige soorten en variëteiten.

72

Coniferen zijn, overeenkomstig de kenmerken van de variëteit, volledig vertakt vanaf de begane grond.

73

Sterk groeiende coniferen moeten regelmatig vertakt zijn tot het laatste schot.

© VVOG 2021

Een uitgave van de

Vereniging Voor Openbaar Groen vzw

Prellikherenrei 1c • 8000 Brugge

T 050 320133 • info@vvog.info

www.vvog.info

in samenwerking met

www.enaplants.eu

www.avbs.be

www.openbaargroen.be